

RYNOLALIA: DIAGNOZA I TERAPIA

Głoski nosowe

W języku polskim mamy siedem głosek nosowych: ą, ę, m, m', n, n' oraz ń - te z apostrofem to spółgłoski zmiękczone, np. miska [m'iska], pan Jacek [pãn' i ącek]. Jeżeli dochodzi do nosowej wymowy pozostałych polskich głosek mamy do czynienia z zaburzeniem nosowania.

Rynolalia, czyli nosowanie

Jeżeli języczek ("kropelka" na końcu podniebienia) nie spełnia swojej roli, lub w organizmie zaistniał inny patomechanizm rynolalii, to dochodzi do tzw. nosowej realizacji głosek. I co wtedy robić?

Przyczyny - diagnoza

Podstawą diagnozy i dobrego zaprogramowania terapii rynolalii jest odnalezienie przyczyny:

- nosowanie otwarte może być spowodowane zaburzeniami w budowie podniebienia, ale także innymi zaburzeniami anatomicznymi, czynnościowymi czy neurologicznymi
- nosowanie zamknięte może być spowodowane nasilonym katarą lub wystąpieniem przeszkody dla rezonansu w obrębie jamy nosowej bądź/i nosogardła
- nosowanie mieszane - połączenie powyższych zaburzeń

RYNOLALIA: DIAGNOZA I TERAPIA

UWAGA

Podczas diagnozy kluczowa jest współpraca logopedy z foniatrą oraz chirurgiem. Jeżeli terapeuta mowy skupi się wyłącznie na wykonywaniu ćwiczeń na poprawną artykulację, a nie na osiągnięciu koniecznych warunków, które pozwolą na prawidłowe wykonywanie tych ćwiczeń, może zaszkodzić pacjentowi.

Próby

Diagnozie medycznej rynolalii towarzyszyć mogą następujące próby:

- Gutzmanna - wymawianie głosek A oraz I na zmianę przy naprzemiennym zaciskaniu oraz uwalnianiu ucisku skrzydełek nosa przez diagnostę, służy do badania nosowania otwartego
- Czermaka - wymawianie sylab PA, DA, TA z lusterkiem przyłożonym w okolicach nozdrzy, służy do badania nosowania otwartego

Terapia

W wielu przypadkach terapia logopedyczna nie przyniesie widocznych ani trwałych skutków, ponieważ organizm nie jest gotowy do wypracowania nowej, prawidłowej realizacji. Wtedy konieczna jest interwencja medyczna (chirurgiczna). Od strony logopedycznej możemy wspierać pacjenta w pracy nad motoryką, techniką oddychania, funkcjonowaniem podniebienia miękkiego oraz zwieracza podniebienia-gardłowego.